

УКРАЇНА
ПОНОРНИЦЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ВІДДІЛ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
вул. Довженка, 18, смт. Понорниця, 16220
Код з ЄДРПОУ 44045606 E-mail: ponornytsiaosvita@gmail.com

Н А К А З

13.09. 2022 р.

смт. Понорниця

№ 53

**Про проведення І (територіального) туру
конкурсу краєзнавчо-дослідницьких
робіт Всеукраїнської краєзнавчої
експедиції учнівської молоді «Моя
Батьківщина - Україна» у 2022 році**

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 04 лютого 2013 року №81 «Про затвердження Положення про Всеукраїнську краєзнавчу експедицію учнівської молоді «Моя Батьківщина - Україна», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 лютого 2013 року за №287/22819, пункту 260 наказу Міністерства освіти і науки України від 15 грудня 2021 року №1379 «Про затвердження Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівської молоддю на 2022 рік (за основними напрямками позашкільної освіти) та Плану семінарів-практикумів для педагогічних працівників закладів позашкільної освіти на 2022 рік», наказу Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації від 09 вересня 2022 року №124 «Про проведення II (регіонального) туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна» у 2022 році, з метою удосконалення змісту і засобів краєзнавчо-дослідницької та патріотично-виховної роботи в закладах освіти, виховання в учнівської молоді патріотизму, любові до України, збереження історичної, духовної і культурної спадщини рідного краю

НАКАЗУЮ:

1.Провести в закладах освіти Понорницької територіальної громади у 2022-2023 навчальному році конкурс краєзнавчо-дослідницьких робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна» (далі – Конкурс) у такі терміни:

- 1.1. I (територіальний) тур - **до 27 жовтня 2022 року** - в закладах загальної середньої освіти, за результатами якого визнати по одному переможцю в кожному напрямку;
- 1.2. II (регіональний) тур - **листопад-грудень 2022 року** – серед переможців в закладах загальної середньої освіти за підсумками I туру.
2. Затвердити:
 - 2.1. Склад оргкомітету I (територіального) туру Конкурсу (додаток 1).
 - 2.2. Склад журі I (територіального) туру Конкурсу (додаток 2).
 - 2.3. Вимоги до оформлення робіт (додаток 3).
3. Директорам закладів загальної середньої освіти:
 - 3.1. Забезпечити організацію та проведення I (територіального) туру Конкурсу;
 - 3.2. До **27.10.2022 року** подати роботи учнів у друкованому і електронному варіантах до оргкомітету I (територіального) туру Конкурсу та заявки на II (регіональний) тур Конкурсу.
4. Відділу освіти, культури, молоді та спорту Понорницької селищної ради (головному спеціалісту – Пилипенко О.В.):
 - 4.1. Здійснити організаційно - методичний супровід I (територіального) туру Конкурсу.
 - 4.2. Забезпечити нагородження дипломами переможців I (територіального) туру Конкурсу.
 - 4.3. Забезпечити участь переможців I (територіального) туру у II (регіональному) турі Конкурсу.
 - 4.4. До **01.11.2022 року** надіслати матеріали переможців I (територіального) туру Конкурсу в друкованому вигляді разом з електронним варіантом та заявки на участь у II (регіональному) турі Конкурсу на поштову адресу комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» 14006 м. Чернігів, вул. Нахімова, 3.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на головного спеціаліста відділу освіти, культури, молоді та спорту Понорницької селищної ради Пилипенко О.В.

Начальник

Світлана ЗИКУН

Додаток 1
до наказу відділу освіти,
культури, молоді та спорту
Понорницької селищної ради
від 13.09.2022 р. №53

Склад оргкомітету
I (територіального) туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких
робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді
«Моя Батьківщина - Україна»

Зикун Світлана Володимирівна	начальник ВОКМтаС, голова оргкомітету
Пилипенко Ольга Василівна	головний спеціаліст ВОКМтаС, член оргкомітету
Стельмах Олександр Михайлович	головний спеціаліст ВОКМтаС, член оргкомітету
Дудар Людмила Володимирівна	провідний спеціаліст ВОКМтаС, член оргкомітету

Додаток 2
до наказу відділу освіти,
культури, молоді та спорту
Понорницької селищної ради
від 13.09.2022 р. №53

**Склад суддівської колегії
І (територіального) туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких
робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді
«Моя Батьківщина - Україна»**

Кир'янова Наталія Григорівна	учитель української мови та літератури Крисківської гімназії, голова журі
Швець Володимир Федорович	учитель історії Понорницького ліцею, член журі
Ляшенко Катерина Петрівна	учитель географії Деснянської гімназії, член журі
Сикальчук Людмила Федорівна	учитель українознавства Крисківської гімназії, член журі
Бугрова Людмила Миколаївна	учитель історії Авдіївського ліцею, член журі
Губа Анна Миколаївна	учитель української мови та літератури Понорницького ліцею, член журі

Вимоги до оформлення робіт

I. Загальні вимоги

1.1. Експедиція «Моя Батьківщина – Україна» проводиться з метою вдосконалення змісту, форм та засобів виховної роботи на кращих традиціях українського народу, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення дітей та молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини, природного різноманіття рідного краю, ознайомлення з об'єктами заповідного фонду України.

1.2. Основними завданнями експедиції «Моя Батьківщина – Україна» є:

- виховання в учнівській молоді патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, духовних і культурних цінностей українського народу;
- формування в учнівській молоді активної громадянської позиції щодо збереження об'єктів матеріальної культури та природи;
- залучення учнівської молоді до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та природного довкілля, географічних, етнографічних, історичних об'єктів, а також до науково – дослідницької роботи;
- створення умов для оволодіння учнями практичними навичками пошукової роботи, розширення напрямів краєзнавчих досліджень;
- задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів та здібностей;
- просвітницька діяльність.

1.3. За результатами проведення експедиції «Моя Батьківщина – Україна» щороку проводиться конкурс краєзнавчо-дослідницьких робіт:

I тур – у районах, громадах, містах (крім професійно-технічних закладів) – жовтень – листопад поточного року;

II (регіональний) тур – в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі – листопад – грудень поточного року;

III (Всеукраїнський) тур – лютий місяць наступного року.

II. Керівництво експедицією «Моя Батьківщина – Україна»

2.1. Загальне керівництво проведенням експедиції «Моя Батьківщина – Україна» здійснює Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

2.2. Організаційно-методичне забезпечення проведення експедиції «Моя Батьківщина – Україна» та проведення III туру конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт у рамках експедиції «Моя Батьківщина – Україна» покладається на Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді (далі – Центр).

III. Учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»

3.1. До участі в експедиції «Моя Батьківщина – Україна» запрошуються вихованці, слухачі, учні позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, а також дитячі громадські об'єднання та організації, клуби за місцем проживання та окремі їх вихованці відповідного віку (далі – учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»).

3.2. Експедиція «Моя Батьківщина – Україна» є відкритою для участі в ній дітей та молоді з інших країн.

IV. Умови участі в експедиції «Моя Батьківщина – Україна»

4.1. Учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна» проводять краєзнавчу, пошукову, науково-дослідницьку роботу, збирають емпіричні дані, фактичний матеріал, статистичну інформацію під час походів, експедицій, роботи в бібліотеках та архівах, а також під час тематичних змін у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.

4.2. Експедиція «Моя Батьківщина – Україна» проводиться за напрямками:

- «Духовна спадщина мого народу»;
- «Козацькому роду нема переводу»;
- «Із батьківської криниці»;
- «З попелу забуття»;
- «Геологічними стежками України»;
- «Географія рідного краю».

4.3. Зміст напрямів експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

4.3.1. «Духовна спадщина мого роду».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- досліджують особливості розвитку літератури, образотворчого мистецтва, музики, архітектури, кіномистецтва, культурні традиції, пов'язані з піснями, танцями, усною народною поетичною творчістю, театралізованими діями тощо;
- вивчають історію розвитку культури й мистецтва регіону;
- здійснюють дослідження духовних джерел українського народу (історія релігії, різноманіття вірувань в Україні, роль релігійних конфесій у державотворчих процесах нашого народу);
- вивчають взаємовідносини людини та суспільства, людини та церкви, роль і місце відбудованих, відроджених соборів і монастирів, новозбудованих церков, каплиць у відродженні вікових моральних цінностей українців;
- вивчають історико-культурні джерела шляхом дослідження археологічних пам'яток;
- проводять зустрічі з діячами культури та мистецтва, конференції, фестивалі, виставки, конкурси, свята, на яких учасники експедиції представляють громаді напрацьоване.

Пошуково-дослідницька робота спрямовується на збір матеріалів про видатних діячів культури та мистецтва регіону (їх творчий шлях, головні здобутки, вплив на розвиток культури регіону та України), а також дослідження долі земляків, які трудовими та ратними подвигами, науковими здобутками прославили рідний край і Україну.

4.3.2. «Козацькому роду нема переводу».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- здійснюють дослідження періоду козацької доби (перші козацькі поселення та укріплення, пам'ятні дати в історії козащини, боротьба з іноземними поневолювачами, утворення козацької республіки, видатні особи цього періоду);
- вивчають: побут і традиції козацтва (козаки в повсякденному житті та в походах, їх зброя і військові спорядження, укріплення); відображення козацької доби в народній творчості (пісні, думи, легенди, приказки та прислів'я); історію бойового гопака;
- проводять зустрічі з представниками козацьких організацій;
- беруть участь у спільних просвітницьких заходах, походах козацькими шляхами.

4.3.3. «Із батьківської криниці».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- вивчають родинні традиції і свята, обряди, побутову культуру, народні ремесла, народну творчість, народну медицину, педагогіку, народні ігри та забави;
- проводять дослідження щодо виникнення давніх музичних інструментів, історії зеленого будівництва, садово-паркового мистецтва та природокористування.

Робота може бути спрямована на вивчення діалектів рідного краю, створення етнографічних словників, запис легенд, дум тощо, вивчення місцевої літературної спадщини та сучасності, пропагування народної творчості (зокрема фольклорних свят і свят народних обрядів свого краю), створення дитячих, юнацьких і сімейних фольклорних колективів.

4.3.4. «З попелу забуття».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

здійснюють дослідження сторінок історії України періоду Великої Вітчизняної війни 1941 – 1945 років, інших знакових подій, пов'язаних з прагненням народу України до волі та незалежності, подій і розповідей очевидців про українців - учасників військових конфліктів XX – початку XXI століття (зокрема війни в Афганістані);

проводять зустрічі із свідками цих подій, записують їх спогади; відтворюють маловідомі та невідомі факти історії, місця боїв, імена їх учасників, місцезнаходження поховань людей, які загинули за рідну землю; вивчають документальні свідчення, впорядковують садиби ветеранів війни та праці, учасників визвольного руху, репресованих, вдів, доглядають могили патріотів України.

Учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна» можуть досліджувати історико-публіцистичну та художньо-літературну спадщину зазначеної тематики, брати участь у створенні книг пам'яті свого села, міста, району.

4.3.5. «Геологічними стежками України».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- здійснюють дослідження певної місцевості за темами: природні геологічні пам'ятки регіону; родовища корисних копалин, кар'єрів будівельних матеріалів; нафтові та газові родовища; гірські породи, що використовуються в будівництві та оздобленні пам'ятників; небезпечні геологічні процеси в умовах техногенезу; водні ресурси та їх використання в області, районі, населеному пункті; сучасні геоморфологічні процеси на території області, району, населеного пункту. Допускається й інша тематика для дослідження, обрана самостійно;

- збирають колекції мінералів, гірських порід, палеонтологічних решток.

У пошуковій і науково-дослідницькій роботі відображається зв'язок геології з природничими та історичними науками (зокрема геології з географією – ландшафтознавством, кліматологією, гідрологією, гляціологією, океанографією у пізнанні різних геологічних процесів, які відбуваються на поверхні Землі), використання новітніх досягнень і методів фундаментальних наук (математика, фізика, хімія, біологія).

4.3.6. «Географія рідного краю».

За цим напрямом учасники експедиції «Моя Батьківщина – Україна»:

- вивчають природу рідного краю;
- виявляють, обліковують пам'ятки природи;
- досліджують природні ресурси, унікальні ландшафти певного регіону України;
- досліджують природне середовище з урахуванням антропогенних змін, окреслюючи проблеми раціонального природокористування і охорони природи;
- описують територіальні особливості розміщення промислового виробництва, сільського господарства, населення, транспорту тощо.

V. Вимоги до оформлення краєзнавчо-дослідницьких робіт

5.1. Мова виконання краєзнавчо-дослідницьких і науково-дослідницьких робіт визначається Конституцією України, Законом України «Про засади державної мовної політики».

5.2. Краєзнавчо-дослідницькі роботи подаються в друкованому вигляді та на електронних носіях інформації (документ Microsoft Word, шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,5 у форматі RTF) обсягом до 20 друкованих сторінок. У додатку до роботи (обсягом до 10 сторінок) можуть бути подані фотографії, малюнки, фотокопії, схеми, картографічний матеріал, вироби тощо розміром не менше ніж 10 x 15 см, а також відеоматеріали.

На титульній сторінці зазначаються назва адміністративно-територіальної одиниці, повне найменування навчального закладу та його підпорядкованість, тема краєзнавчо-дослідницької роботи та рік виконання.

На другій сторінці зазначаються прізвище, ім'я, по батькові автора краєзнавчо-дослідницької роботи або назва колективу (пошукової групи, гуртка, творчого об'єднання); прізвища, імена, по батькові керівника або керівників пошукової групи, наукових консультантів (у разі їх наявності), місця їх роботи та номери телефонів; списки учасників із зазначенням місця їх навчання.

5.3. На конкурс краєзнавчо-дослідницьких робіт можуть бути подані роботи, виконані колективно (пошукова група, гурток, творче об'єднання) або індивідуально.

VI. Підбиття підсумків та нагородження переможців

6.1. За підсумками I, II та III турів конкурсу краєзнавчо-дослідницьких робіт автори та авторські колективи краєзнавчо-дослідницьких робіт – переможців нагороджуються дипломами, грамотами, призами організаторів експедиції «Моя Батьківщина – Україна». Переможці III (Всеукраїнського) туру конкурсу можуть бути запрошені до участі в тематичних змаганнях Центрального табору туристського активу учнів Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді (Закарпатська область).